

DECIZIE

25 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul Oleg Sternioală

Judecătorii:

Valeriu Doagă, Iuliana Oprea

Iurie Bejenaru, Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Mario Caporaso,
în cauza civilă la cererea introductivă a Întreprinderii mixte „Fame-CV
Construction” societate cu răspundere limitată cu privire la intentarea procesului de
insolvabilitate față de Societatea cu răspundere limitată „Melconic”,

împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 13 noiembrie 2017, prin care
au fost aprobate raportul final și bilanțul de lichidare a Societății cu răspundere
limitată „Melconic”, a fost încetată procedura falimentului față de Societatea cu
răspundere limitată „Melconic”, a fost radiată Societatea cu răspundere limitată
„Melconic” din Registrul de stat al persoanelor juridice și au fost considerate stinse
creanțele neexecutate de Societatea cu răspundere limitată „Melconic” față de
creditori,

c o n s t a t ă:

La 22 septembrie 2009, ÎM „Fame-CV Construction” SRL a depus cerere
introductivă cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de SRL
„Melconic”.

Prin încheierea Curții de Apel Economice din 25 septembrie 2009 a fost
admisă spre examinare cererea introductivă depusă de către SRL „Fame-CV
Construction” SRL privind intentarea procesului de insolvabilitate față de SRL
„Melconic” și au fost aplicate măsuri de asigurare față de SRL „Melconic” în
perioada de până la intentarea procesului de insolvabilitate, în scopul prevenirii
modificării stării bunurilor, fiind numită în funcția de administrator provizoriu al
SRL „Melconic”, ÎI „Selevestru Irina”.

Prin hotărârea Curții de Apel Economice din 18 februarie 2010 a fost intentat
procesul de insolvabilitate față de SRL „Melconic”, a fost desemnată în funcția de
administrator al insolvabilității, Irina Selevestru, a fost convocată prima adunare de
raportare și de validare a creanțelor pentru 13 aprilie 2010, ora 11.00, în incinta
Curții de Apel Economice, a fost propus creditorilor să depună creanțele la Curtea
de Apel Economică până la adunarea de validare și a fost obligat administratorul

insolvabilității să prezinte un raport cu privire la executarea măsurilor de asigurare, aplicate față de debitor și să verifice temeiurile și cauzele survenirii insolvabilității, mărimea și componența masei debitoare, oportunitatea și posibilitatea continuării activității debitorului.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 aprilie 2013 a fost intentată procedura de faliment față de SRL „Melconic” și a fost desemnată în funcția de lichidator al SRL „Melconic”, ÎI „Selevestru Irina”.

La 02 noiembrie 2017, lichidatorul SRL „Melconic”, în procedura de faliment, Irina Selevestru a prezentat instanței de insolvabilitate bilanțul de lichidare și raportul final al SRL „Melconic”, solicitând încetarea procedurii de faliment față de SRL „Melconic”, cu radierea acesteia din Registrul de stat al persoanelor juridice și stingerea creanțelor neexecutate în procedura de lichidare a SRL „Melconic”, invocând că, creanțele existente față de creditorii nu au fost stinse integral, debitorul deține datorii față de creditorii, precum și față de lichidatorul procedurii falimentului, care sunt formate din onorariul fix al administratorului și cheltuielile masei pentru toată perioada de exercitare a atribuțiilor acestuia în sumă totală de 593689 de lei.

Menționează că, în cadrul procesului au fost stinse doar creanțele prin transmiterea în natură a bunurilor creditorilor garantați, Marin Agrigoroae, Radu Fortuna, Viorel Pocriciuc, Vladimir Scripnic, Maia Savișchi, Emilia Visterniceanu, astfel, au fost stinse doar parțial creanțele garantate, nefiind stinse creanțele față de creditorii chirografari de nici un rang.

Susține că, în urma valorificării masei debitoare nu au mai fost identificate alte bunuri, care ar aparține debitorului.

Afirmă că, debitorul nu dispune de bunuri, care ar putea acoperi datoriile existente față de creditorii conform tabelului definitiv consolidat și față de lichidator, deoarece nu mai există posibilități de acumulare a masei debitoare.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 13 noiembrie 2017 au fost aprobate raportul final și bilanțul de lichidare a SRL „Melconic”, a fost încetată procedura de faliment față de SRL „Melconic”, a fost radiată SRL „Melconic” din Registrul de stat al persoanelor juridice și au fost considerate stinse creanțele neexecutate de către SRL „Melconic” față de creditorii.

La 14 decembrie 2017 și 03 martie 2018, Mario Caporaso a declarat recurs împotriva hotărârii instanței de insolvabilitate, solicitând repunerea în termen și admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii instanței de insolvabilitate și trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de insolvabilitate.

În motivarea recursului indică faptul că, nu este de acord cu hotărârea instanței de insolvabilitate.

Menționează că, instanța de insolvabilitate a reținut că, în urma valorificării masei debitoare nu au fost identificate alte bunuri, care ar aparține debitorului, precum și că în cadrul procesului de insolvabilitate au fost stinse creanțe prin transmiterea în natură a bunurilor creditorilor garantați, cu excepția creditorului garantat Mario Caporaso. Astfel, lui Mario Caporaso nu i-a fost transmis în natură nici un bun în contul stingerii creanței garantate, după cum s-a procedat cu ceilalți creditorii garantați.

Sușține că, conform planului de distribuție au fost satisfăcute creanțele creditorilor garantați: Viorel Pocriciuc - 474800 de lei, Larisa Ciumac - 321377 de lei, Nina Urîtu - 324706 lei, SC „Sandinex-Term” - 1182895 de lei și Maria Savițchi-538262 de lei.

Afirmă că, creanțele enunțate au fost satisfăcute integral, ignorând creanța sa garantată în sumă de 388250 de lei.

Relevă că, suma de 2842040 de lei nu a fost distribuită proporțional între toți creditorii garantați, ci doar celor menționați. În aceste condiții, instanța de insolvență nu și-a îndeplinit rolul său de supraveghere a procesului de insolvență. Or, atât la distribuția intermediară, cât și la distribuția finală este evidentă lipsa satisfacerii creanței sale garantate.

Mai relevă că, din planul de distribuție este evidentă insuficiența sumelor necesare pentru acoperirea valorii integrale a creanțelor de același rang de prioritate. În aceste condiții, distribuția trebuia efectuată în modul prevăzut de art. 157 alin.(5) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, adică titularii creanțelor garantate, printre care și el, trebuiau să primească o cotă, reprezentând suma proporțională procentului pe care creanța lor îl deține în categoria respectivă a creanțelor.

Invocă faptul că, art. 131 alin. (10) din Legea enunțată condiționează trecerea bunului grevat cu garanții în proprietatea creditorului garantat în contul creanței de imposibilitatea vinderii acestui bun la licitația publică sau prin concurs în urma imposibilității vinderii acestui bun la licitația publică sau prin concurs, însă în cadrul procesului de insolvență asemenea licitații nu au fost organizate.

Declară că, bunurile imobile transmise în contul stingerii creanțelor urmau a fi realizate, iar suma obținută, formând masa debitoare, urma a fi repartizată între toți creditorii garantați astfel încât fiecare trebuia să primească o cotă, reprezentând suma proporțională procentului pe care creanța lor îl deține în categoria respectivă a creanțelor. Doar în această modalitate poate fi realizată destinația masei debitoare, care conform art. 41 din Legea insolvenței servește la executarea creanțelor patrimoniale ale creditorilor.

Menționează că, instanța de insolvență nu s-a expus asupra sumei de 49840,92 de lei, obținută ca urmare a vânzării terenului aferent complexului patrimonial (blocul de locuit) amplasat în mun. Chișinău, str. S. Lazo, 25, cu nr.cadastral 0100417031, cu suprafața de 0,05815 ha, sumă ce urma a fi inclusă în masa debitoare.

Sușține că, deși creanța sa garantată a fost validată și introdusă în planul de distribuție, nu a fost satisfăcută.

Afirmă că, nu a fost informat în modul corespunzător despre aprobarea planului de distribuție și depunerea acestuia în instanța de insolvență, astfel, el a fost lipsit de posibilitatea de a contesta acest plan de distribuție în condițiile art.156 din Legea enunțată.

Relevă că, el, creditor garantat, nu a fost informat nici despre aprobarea cotei de distribuție, iar conform art. 157 alin. (2) din Legea insolvenței,

administratorul/lichidatorul informează creditorii despre cota care urmează să le fie distribuită prin notificare odată cu depunerea planului de distribuție în instanța de insolvență.

Prin referința depusă la 02 aprilie 2018 lichidatorul SRL „Melconic”, în procedura de faliment, Irina Selevestru a solicitat respingerea recursului.

Conform art. 8 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Din materialele dosarului rezultă că, la 16 noiembrie 2017, instanța de insolvență a pronunțat hotărârea în lipsa lui Mario Caporaso.

La actele cauzei lipsește dovada înmânării copiei hotărârii instanței de insolvență.

Recurentul Mario Caporaso a susținut că, a primit copia hotărârii instanței de insolvență la 10 decembrie 2017. Astfel, recursul înregistrat 14 decembrie 2017 se consideră depus în termen.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a hotărârii instanței de insolvență și trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de insolvență din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Pe parcursul judecării cauzei s-a constatat că, prin încheierea Curții de Apel Economice din 25 septembrie 2009 a fost admisă spre examinare cererea introductivă depusă de către SRL „Fame-CV Construction” SRL privind intentarea procesului de insolvență față de SRL „Melconic” și au fost aplicate măsuri de asigurare față de SRL „Melconic” în perioada de până la intentarea procesului de insolvență, în scopul prevenirii modificării stării bunurilor, fiind numită în funcția de administrator provizoriu al SRL „Melconic”, ÎI „Selevestru Irina”.

Prin hotărârea Curții de Apel Economice din 18 februarie 2010 a fost intentat procesul de insolvență față de SRL „Melconic”, a fost desemnată în funcția de administrator al insolvenței, Irina Selevestru, a fost convocată prima adunare de raportare și de validare a creanțelor pentru 13 aprilie 2010, ora 11.00, în incinta Curții de Apel Economice, a fost propus creditorilor să depună creanțele la Curtea de Apel Economică până la adunarea de validare și a fost obligat administratorul insolvenței să prezinte un raport cu privire la executarea măsurilor de asigurare, aplicate față de debitor și să verifice temeiurile și cauzele survenirii insolvenței, mărimea și componența masei debitoare, oportunitatea și posibilitatea continuării activității debitorului.

Ulterior, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 aprilie 2013 a fost intentată procedura de faliment față de SRL „Melconic” și a fost desemnată în funcția de lichidator al SRL „Melconic”, ÎI „Selevestru Irina”.

De asemenea, s-a constatat că, la 02 noiembrie 2017, lichidatorul SRL „Melconic”, în procedura de faliment, Irina Selevestru a prezentat instanței de insolvabilitate bilanțul de lichidare și raportul final al SRL „Melconic”, solicitând încetarea procedurii de faliment față de SRL „Melconic”, cu radierea acesteia din Registrul de stat al persoanelor juridice și stingerea creanțelor neexecutate în procedura de lichidare a SRL „Melconic”.

Ca urmare, instanța de insolvabilitate, prin hotărârea din 13 noiembrie 2017, a aprobat raportul final și bilanțul de lichidare a SRL „Melconic”, a încetat procedura de faliment față de SRL „Melconic”, a radiat SRL „Melconic” din Registrul de stat al persoanelor juridice și a considerat stinse creanțele neexecutate de către SRL „Melconic” față de creditorii.

Conform art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și ale prezentei legi.

În conformitate cu art. 239 CPC, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

În conformitate cu art. 241 alin. (5) CPC, în motivare se indică circumstanțele pricinii, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța.

La caz, instanța de recurs constată, însă, că contrar prevederilor legale menționate, hotărârea instanței de insolvabilitate este una nemotivată, iar concluziile sunt expuse într-o formă evazivă, incertă, neavând putere de convingere.

Or, analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt și de drept, care i-au format convingerea în sensul unei anumite soluții, trebuie să fie clară și simplă, precisă, conchisă și fermă, să aibă putere de convingere.

În conformitate cu art. 118 alin. (3) CPC, circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

În conformitate cu art. 130 alin. (1) CPC, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În conformitate cu art. 238 alin. (2) CPC, completul de judecată deliberează, sub conducerea președintelui ședinței, toate problemele prevăzute de lege care urmează să fie soluționate, apreciază probele, determină circumstanțele și caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admiterea

acțiunii. Fiecare problemă urmează să fie pusă astfel încât să se poată da un răspuns afirmativ sau negativ.

Însă, instanța de insolvență, contrar acestor prevederi, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele cauzei, criteriu, care presupune prin sine lămurirea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele invocate.

În acest sens, se reține că, conform art. 151 alin. (1) din Legea insolvenței, după aprobarea de către comitetul creditorilor, planul de distribuție se depune imediat în instanța de insolvență, prin grija administratorului/lichidatorului, care este obligat să notifice despre acest fapt fiecare creditor. Creditorii au acces la planul de distribuție.

Din materialele dosarului, însă, rezultă că, Mario Caporaso nu a fost notificat despre depunerea planului de distribuție în instanța de insolvență.

De asemenea, din materialele dosarului rezultă că, Mario Caporaso nu a fost informat nici despre cota care urmează să-i fie distribuită. Or, conform art. 157 alin.(2) din Legea enunțată, administratorul/lichidatorul informează creditorii despre cota care urmează să le fie distribuită prin notificare odată cu depunerea planului de distribuție în instanța de insolvență.

Ca urmare, în sensul art. 6 §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, instanța de recurs ține să menționeze că, instanțele de judecată trebuie să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale, să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse examinării.

De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii și să nu se mulțumească de a proba pur și simplu concluziile uneia dintre părți.

Sub aspectul celor relatate se constată că, soluția instanței de insolvență nu conține o argumentare clară din care să rezulte procesul deliberării și adoptării soluției la care s-a ajuns, iar instanța de recurs este în imposibilitatea să exercite controlul judiciar asupra unei asemenea soluții și să verifice temeinicia și legalitatea hotărârii atacate cu privire la oricare dintre motivele prevăzute de lege.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, s-a constatat încălcarea normelor de drept procedural de către instanța de insolvență, eroare care nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa integral hotărârea instanței de insolvență și de a trimite cauza spre rejudecare în instanța de insolvență.

La rejudecarea cauzei, instanța de insolvență urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând cauza, să adopte o hotărâre întemeiată și legală, respectând dreptul garantat al părților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Mario Caporaso.

Se casează integral hotărârea Curții de Apel Chișinău din 13 noiembrie 2017 în cauza civilă la cererea introductivă a Întreprinderii mixte „Fame-CV Construction” societate cu răspundere limitată cu privire la intentarea procesului de insolabilitate față de Societatea cu răspundere limitată „Melconic”, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală

Valeriu Doagă

Iuliana Oprea

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic